

ванням розмірів, організаційно-правової форми господарювання, предмета діяльності, галузі та інших особливостей підприємства, що є предметом подальшого дослідження.

Література: 1. Попков В. П. Организация и финансирование инвестиций. / В. П. Попков, В. П. Семенов. — СПб.: Питер, 2001. — 224 с. 2. Финансовый менеджмент: Навч. посіб. / За ред. Г. Г. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002. — 496 с. 3. Финансы предприятия: Учебник / Под ред. М. В. Романовского. — СПб.: "Издательский дом "Бизнес-пресса", 2000. — 528 с. 4. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. — К.: МП "Итем ЛТД", "Юнайтед Лондон Трейд Лимитед", 1995. — 448 с. 5. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. — К.: Ника-Центр, 1999. — 528 с. 6. Гриньова В. М. Проблемы развития инвестиционной деятельности. Монография. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда; [За заг. ред. В. М. Гриньової. — Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. — 464 с. 7. Инвестиционный менеджмент / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда, Ю. М. Великий; [Под заг. ред. В. М. Гриньової. — Харків: ВД "Инжек", 2004. — 368 с. 8. Инвестиционный менеджмент: Навчальний посібник / Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О. П., Великий Ю. М. — 2-ге вид., допрац. і доп. — Х.: ВД "ИНЖЕК", 2005. — 664 с. 9. Кононенко О. Налоги и бухгалтерский учет. — Харьков: Фактор, 2000. — 96 с. 10. Коюда О. П. Инвестиционная привабливість і життєвий цикл підприємства // Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник. Сер. "Экономические науки". — К.: "Техніка", 2002. — №46. — С. 49 — 57. 11. Коюда П. М. Оцінка інвестиційної привабливості // Актуальні проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України: Збірник наукових статей. — Харків: Фінарт, 2002. — С. 349 — 351. 12. Коюда О. П. Визначення інвестиційної привабливості підприємств // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Вип. 175. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. — С. 154 — 162. 13. Гриньова В. М. Тлумачний словник економічних термінів: Навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. — Харків: Гриф, 2001. — 184 с.

Стаття надійшла до редакції
21.12.2006 р.

УДК 658.589

**Дікань Л. В.
Колесников Є. В.**

ОЦІНКА ВПЛИВОВОСТІ СКЛАДОВИХ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА ІННОВАЦІЙНУ АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ

In the article the main components of innovation potential are considered. The quantitative indices of the coucete components of the innovation potential are grounded. The models of analysis of the innovation potential siparate components influence upon the enterprises innovation activity are offered.

Одним з основних напрямків сталості впровадження нових економічних засад господарювання є досягнення збалансованого та стійкого розвитку країни на основі участі у світовому процесі поділу праці. Насамперед, це нерозривно пов'язано зі створенням необхідних умов, які забезпечують конкурентоспроможність національної економічної системи та її інноваційний розвиток. Тож розгляд будь-яких питань, що спри-

яють визначенню напрямків підвищення інноваційного потенціалу як основи відповідного розвитку, є досить актуальними. Водночас важливість означеного підтверджується й тим, що інноваційному розвитку, принаймні в Україні, притаманні неоднозначні тенденції. Такою, що не є постійною тенденцією до зростання, є кількість освоєних видів нової продукції, впроваджених нових технологій та процесів. Поступово зростаючою протягом року є й частка підприємств, які впроваджували інновації (рис. 1 за даними [1]).

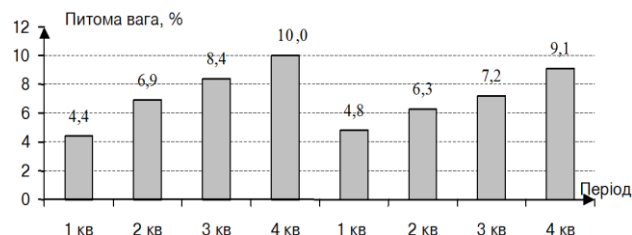

Рис. 1. Частка промислових підприємств, що впроваджували інновації протягом 2004 – 2005 років (загалом по Україні)

При цьому досить важливими виявляються дослідження щодо визначення та аналізу факторних умов розвитку інноваційної активності підприємств, свідченням чого є відповідні роботи науковців.

Так, наприклад, І. А. Шовкун досліджує модель вітчизняного інноваційного розвитку економіки на підставі аналізу динаміки економічної системи [2]. Цим же питанням присвячено й роботу В. Рубан [3]. Поруч із цим, І. П. Васильчик аналізує методичні підходи щодо аналізу витрат на фінансування підприємства, яке зазвичай розглядається як одна зі складових інноваційного потенціалу [4]. І. В. Одотнюк розглядає якісний рівень інноваційних перетворень [5]. Разом з цим, значна більшість авторів аналізує, перш за все, поточні тенденції інноваційної діяльності [6 – 8].

Однак, незважаючи на значну доробку зазначеної проблематики, на думку авторів статті, все ж таки недостатньо висвітленими залишаються питання впливу складових частин інноваційного потенціалу на підвищення інноваційної активності підприємств. При цьому, визначаючи значимість, насамперед, промислового розвитку як основи інвестиційного комплексу країни, важливо звернути увагу на взаємоузгодженість інноваційної активності промислових підприємств та відповідних складових інноваційного потенціалу. Це ж в остаточному й слід визначити як головну мету дослідження. Водночас необхідно додати, що підґрунтям такого визначення головної мети дослідження є й те, що для більшості промислових підприємств науково-технічні нововведення стають вирішальною умовою виживання та зростання в умовах впровадження ринкових основ і важелів господарювання.

Утім, аніж безпосередньо перейти до розробки визначеної мети дослідження, звернемо увагу на основні складові інноваційного потенціалу, вплив яких й буде визначатися в наступному.

Перш за все, слід відмітити, що інноваційний потенціал можна визначити як функціонально залежний від наявності/відсутності факторів (ресурсів) виробництва ступінь можливості досягнення певних змін технологічного, економічного, соціального або організаційного характеру. Тож загалом до основних складових інноваційного потенціалу потрібно віднести: організаційну, інформаційну, фінансову, матеріально-технічну, кадрову складові, а також певні впливи зовнішнього середовища. Отже, визначення впливів різних складових інноваційного потенціалу на сталість інноваційної діяльності у формалізованому вигляді можна розглядати як функціональну залежність:

$$P(\Omega) \rightarrow F, \quad (1)$$

де $P(\dots)$ – наявна взаємозалежність кортежу складових інноваційного потенціалу, яка в підсумку визначається деяким набором ресурсів Ω : матеріальних, людських, фінансових, організаційних;

F – узагальнена характеристика інноваційної діяльності, яка досягається внаслідок здатності підприємства, галузі, економіки в цілому використовувати свої потенційні можливості для досягнення поставлених цілей при наявному кортежі ресурсів Ω .

Тобто подальше вирішення поставленого питання дослідження досягається завдяки розрахунку оцінних коефіцієнтів за кожним напрямком взаємозв'язку кортежу ресурсів Ω , що в підсумку й дозволяє оцінити взаємоузгодженість інноваційної активності промислових підприємств та відповідних складових інноваційного потенціалу. Або, інакше кажучи, розв'язати задачу оцінки впливів складових інноваційного потенціалу на сталість розвитку інноваційної активності промислових підприємств в Україні (згідно з головною метою даної роботи). При цьому для вирішення зазначеної задачі доцільно скористатися методами статистичного аналізу на підставі побудови та дослідження регресійної моделі, бо в даному випадку за допомогою набору незалежних змінних (які характеризують певні складові інноваційного потенціалу) можливо проаналізувати їх вплив на залежну змінну (інноваційну активність).

Одночасно варто зазначити, що інноваційний потенціал можна розглядати і як деяку упорядковану сукупність інвестиційних ресурсів, що спрямована на досягнення певних змін технологічного, економічного, соціального або організаційного характеру при їхньому використанні. Доречність такого зауваження базується, насамперед, на тому, що для остаточного аналізу необхідно побудувати несуперечливу систему змінних, яка сприятиме проведенню відповідного аналізу.

Визначаючи основні змінні економетричного аналізу, звичайний слід обрати залежний регресор відповідної моделі. Як таку змінну в даному випадку, згідно з головною метою дослідження, обрано інноваційну активність промислових підприємств України. Втім безпосередньо постає завдання щодо обґрунтування характеристичних ознак такої змінної. З погляду існуючої методології узагальнення інноваційної активності промислових підприємств, насамперед, звичайно розглядається питома вага тих підприємств, які здійснювали інноваційну діяльність. Однак обрати цей показник як залежний регресор є недоречним, бо він, на думку авторів статті, будучи зваженим не відбиває узагальненого розвитку інноваційної діяльності. Поруч з цим саме кількісні показники освоєння нової продукції та технологій розкривають не лише наявні тенденції розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств, а й окреслюють у подальшому (хоча й опосередковано) напрямки такого розвитку. Тож слушним було б обрати один з таких показників інноваційної активності промислових підприємств. Водночас, зважаючи на те, що для різних підприємств можна також визначити привалюючим або впровадження нової техніки, або технології, для підсилення достовірності визначення узагальненого показника інноваційної активності різних підприємств слід обрати інтегральне значення такого показника. У простішому випадку це може бути комплексне визначення видів нової продукції та впровадження нових технологічних процесів. Динаміка такого показника в період з 1997 – 2005 рік подана на рис. 2 (побудовано за даними [7]).

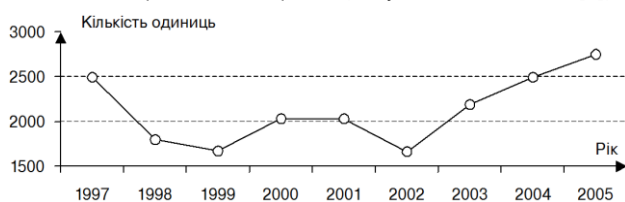

Рис. 2. Динаміка комплексного визначення видів нової продукції та впровадження нових технологічних процесів в цілому по Україні на підприємствах промисловості

Як незалежні змінні відповідно до визначених складових інноваційного потенціалу, на думку авторів статті, слід обрати для узагальнення та відображення впливовості:

фінансової складової – фінансовий результат діяльності підприємств промисловості, який визначає певну фінансову базу щодо здійснення відповідних інноваційних рішень;

трудової складової – рівень економічної активності працездатного населення України, як потенційне джерело необхідних фахівців для впровадження інноваційних рішень;

матеріально-технічної складової – обсяги інвестицій в основний капітал підприємств промисловості, що визначає здатність до оновлення та модернізації існуючої матеріально-технічної бази та водночас доповнює визначення фінансової складової інноваційного потенціалу;

окремих чинників зовнішнього середовища – податкова складова в навантаженні на функціонування підприємств промисловості, яка, на думку багатьох науковців, є однією з вирішальних щодо розвитку підприємницької діяльності загалом;

інформаційної складової – наявні процеси інституційно-нальних перетворень, проявом чого може бути кількість підприємств промисловості, які змінили форму власності. Підставою такого узагальнення інформаційної складової є, насамперед, те, що недержавні за формою власності підприємства є звичайно більш відкритими для здійснення та впровадження нових видів продукції.

Поруч з визначенням показників обраної системи даних також варто звернути увагу й на інтервал часу, на якому доцільно проводити відповідне дослідження. У цьому аспекті, на думку авторів статті, необхідно вибрати, насамперед, період стійкого зростання ділової активності вітчизняних підприємств промисловості, бо в протилежному разі слід враховувати можливі різнопланові впливи обраних незалежних показників окремих складових інноваційного потенціалу для різних етапів розвитку вітчизняної економіки. Тобто у підсумку потрібно вказати, що для подальшого дослідження обрано наступний період часу 1999 – 2005 роки.

Таким чином, сформована система залежної та незалежних змінних дозволяє оцінити, перш за все, однофакторні впливи на розвиток інноваційної активності підприємств промисловості (рис. 3 визначено авторами на підставі аналізу одномірних лінійних регресій між залежною змінною та окремими складовими інноваційного потенціалу). У формальному вигляді означені одновимірні лінійні регресійні залежності на аналізованому інтервалі мають наступний вигляд:

$$Y_t = B_1^n * X_t^n + B_0^n, \quad (2)$$

де Y_t – залежна змінна (яка характеризується обраним показником ділової активності промислових підприємств) протягом аналізованого періоду часу t : 1999 – 2005 роки;

X_t^n – незалежна змінна щодо обраних вище показників, які характеризують відповідну складову інноваційного потенціалу n згідно з поданим вище їх узагальнення протягом аналізованого періоду часу t : 1999 – 2005 роки;

B_1^n – значимі коефіцієнти регресії при незалежній змінній відповідно досліджуваного показника, що характеризує деяку складову n зазначеного вище інноваційного потенціалу;

B_0^n – вільний показчик регресії відповідного досліджуваного показника, що характеризує початкові ознаки деякої складової n зазначеного вище інноваційного потенціалу.

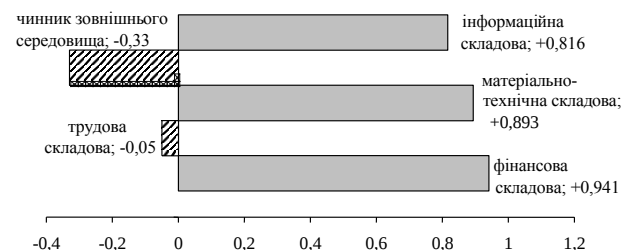

Рис. 3. Розподіл значимих коефіцієнтів в одномірних лінійних регресіях між інноваційною активністю та відповідними показниками окремих складових інноваційного потенціалу підприємств промисловості в Україні

Як видно з рис. 3, найбільший позитивний вплив щодо розвитку інноваційної активності підприємств промисловості на досліджуваному інтервалі часу справляє фінансова складова. Водночас негативний вплив, який опосередковується визначеним чинником зовнішнього середовища – наявним податковим навантаженням, також можна віднести до фінансового фактору сталості розвитку інноваційної діяльності. Незначним, але все ж таки від'ємним значенням характеризується й вплив трудової складової інноваційного потенціалу підприємств промисловості, що може слугувати проявом недостатньої наявності кваліфікованих кадрів для впровадження відповідних інноваційних рішень. Разом з цим слід відмітити достатньо значну позитивну впливовість інформаційної складової інноваційного потенціалу підприємств промисловості, яка водночас відображає значимість структурних зрушень в економіці з погляду активізації інноваційного її напрямку.

Проте, для того, щоб визначений аналіз був більш повним, необхідно розглянути й модель взаємного впливу обраних показників різних складових інноваційного потенціалу на інноваційну активність підприємств промисловості.

Для розв'язання зазначеної задачі потрібно визначити, насамперед, згідно з основними положеннями побудови множинної моделі регресії, наявність мультиколінеарності, тобто ступінь високого рівня парного кореляційного зв'язку між незалежними змінними (таблиця 1, розрахована авторами).

Таблиця 1.

Матриця парних кореляцій між незалежними змінними аналізу сталості розвитку інноваційної активності промислових підприємств в Україні

Незалежні змінні	X^1	X^2	X^3	X^4	X^5
Фінансовий результат (X^1)	1	0,06	0,87	-0,08	0,74
Рівень економічної активності працездатного населення (X^2)	0,06	1	-0,32	0,37	-0,51
Обсяги інвестицій в основний капітал підприємств промисловості (X^3)	0,87	-0,32	1	-0,28	0,97
Податкова складова у навантаженні на функціонування підприємств промисловості (X^4)	-0,08	0,37	-0,28	1	-0,34
Кількість підприємств промисловості, які змінили форму власності (X^5)	0,74	-0,51	0,97	-0,34	1

Як видно з таблиці найбільшу мультиколінеарність спостерігають до інших аналізованих незалежних змінних має змінна, яка характеризує обсяги інвестицій в основний капітал підприємств промисловості. Тобто для подальшого аналізу слід виключити даний регресор із загальної моделі. Також, на думку авторів, варто виключити й найменш впливову незалежну змінну, що обчислена відповідно до одновимірної лінійної регресійної залежності аналізованих змінних. При цьому одночасно слід зазначити, що вільний показник множинної регресії, з одного боку, визначає початкові дані досліджуваного взаємозв'язку аналізованих змінних, а з іншого – є деяким коефіцієнтом узгодження різнопланової розмірності досліджуваних змінних.

Таким чином, загальна множинна модель оцінки впливів складових інноваційного потенціалу на сталість розвитку інноваційної активності промислових підприємств в Україні на досліджуваному інтервалі часу буде мати наступний вигляд (достовірність моделі підтверджує скоригований коефіцієнт детермінації за Тейлом, який дорівнює 0,91):

$$Y_{1999-2005} = 0,83 * X^1 - 0,22 * X^4 + 0,13 * X^5 + 37,82. \quad (3)$$

Підтвердженням адекватності побудованої моделі відповідно до формули 3 є і відображення взаємозв'язку між значеннями змінних, які спостерігаються та передбачаються при рівні довірчої імовірності 95% (рис. 4).

Разом з цим, як видно з побудованої множинної моделі за формулою (3), значний вплив на активізацію інноваційної активності знов-таки справляє фінансова складова інноваційного потенціалу. При цьому в множинній моделі впливовість інституційних зрушень є вже не настільки чітко виражена як в одновимірній моделі. Тобто слід зазначити, що відбувається деяке нівелювання взаємного впливу незалежних змінних у загальній множинній регресійній моделі.

Водночас також доцільно розглянути й множинну регресійну модель, де як незалежні змінні обрано раніш відкинуті змінні, тобто рівень економічної активності працездатного населення та обсяги інвестицій в основний капітал підприємств промисловості. Формалізований опис такої моделі має наступний вигляд (дана модель також є достовірною, що підтверджує скоригований коефіцієнт детермінації за Тейлом, який у даному випадку дорівнює 0,85):

$$Y_{1999-2005} = 0,26 * X^2 + 0,97 * X^3 - 42,35. \quad (4)$$

Як видно з побудованої моделі за формулою (4) теж спостерігається зміна впливів визначених вище показників щодо аналізу структури інноваційного потенціалу промислових підприємств. При цьому, розглядаючи множинну модель за формулою (4) варто підкреслити, що негативний вплив на сталість інноваційної активності, який було визначено за такої складової інноваційного потенціалу, як рівень економічної активності працездатного населення, значною мірою нівелюється обсягами інвестиційних вкладень в основний капітал підприємств промисловості.

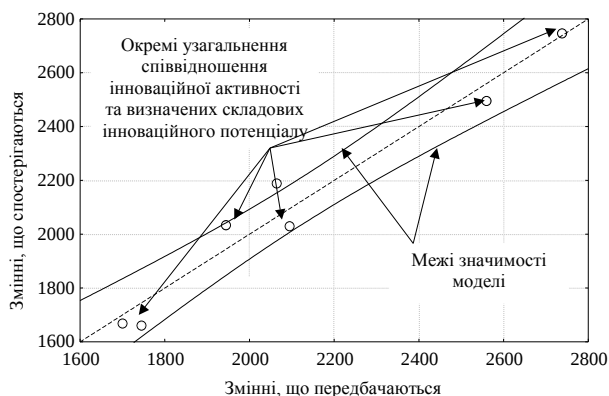

Рис. 4. Графік змінних, що спостерігаються та передбачаються за моделлю 1

Інакше кажучи, варто стверджувати, що економічна активність працездатного населення залежить від обсягів інвестиційних вкладень щодо розвитку матеріально-технічної бази нововведень. Відтак можна сформулювати наступну тезу: незважаючи на значну впливовість обсягів інвестиційних вкладів в основний капітал відносно активізації інноваційної активності промислових підприємств, його недостатньо (відповідного обсягу інвестиційних вкладень) щодо сталого розвитку не стільки інноваційного напрямку функціонування промислових підприємств загалом, скільки окремих визначених складових їх інноваційного потенціалу. Одночасно слід зазначити, що оцінка інноваційного потенціалу потребує й врахування взаємодії між різними складовими кортежу ресурсів, які визначають цей потенціал. Підтвердженням такого висновку є, насамперед, модель за формулою (4) та модель, яка відповідає формулі (5) (дана модель є достовірною, що підтверджує скоригований коефіцієнт детермінації за Тейлом, який дорівнює 0,86):

$$Y_{1999-2005} = 0,95 * X^1 - 0,11 * X^2 + 52,01. \quad (3)$$

Тобто у випадку моделі за формулою (5) можна визначити, що наявного фінансового результату недостатньо для подальшого зростання рівня економічної активності працездатного населення в напрямку активізації інноваційної активності підприємств промисловості.

Таким чином, у загальному можна констатувати – оцінку впливовості складових інноваційного потенціалу на сталість розвитку інноваційної активності підприємств слід визначати як багаторівневу процедуру, яка потребує врахування певної множини умов взаємних впливів. Тож у дослідженні зокрема окреслено напрямки впливу окремих складових інноваційного потенціалу на інноваційну активність підприємств промисловості, що може бути покладено в розробку відповідної стратегії розвитку інноваційної діяльності вітчизняних підприємств.

Література: 1. www.ukrstat.gov.ua. 2. Шовкун І. А. Деякі аспекти вітчизняної моделі інноваційного розвитку економіки // Проблеми науки. — 2002. — №9. — С. 8 – 17. 3. Рубан В. Інноваційна модель стратегічного розвитку України: методологія і досвід // Економіка України. — 2003. — №6. — С. 14 – 19. 4. Васильчук І. П. Методичні підходи до аналізу витрат на фінансування підприємства та їх впливу на фінансовий стан // Вісник СевДТУ. Економіка і фінанси. — 2002. — Вип. 40. — С. 66 – 68. 5. Одетюк І. В. Якісний рівень сучасних інноваційних перетворень в промисловому комплексі України // Проблеми науки. — 2002. — №12. — С. 33 – 36. 6. Дедилова Т. В. Проблемы активизации инновационной деятельности промышленных предприятий Украины // Бизнес Информ. — 2005. — №5 – 6. — С. 55 – 58. 7. Коюда В. А., Колесниченко В. Ф. Інноваційна діяльність в Україні // Фінанси України. — 2002. — №10. — С. 99 – 102. 8. Немчин О. Сучасний стан інноваційного розвитку України // О. Кемчик, О. Буткін-Сіверський // Інтелектуальна власність. — 2003. — №1. — С. 32 – 39.

Стаття надійшла до редакції
16.02.2006 р.

УДК 658: 622. 0112

Турило А. М.
Зінченко О. А.

МАТЕРІАЛЬНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАЛІЗОРУДНОГО ВИРОБНИЦТВА

In the article the question of material incentives of innovation measures on the ore mining and processing enterprises and iron-ore open pit is considered. The mechanism of formation the incentive fund of iron-ore open pit, calculation the size innovation factors in the development of iron-ore open pit (calculation the specific gravity of innovation factors in the development of the iron-ore open pit) is developed in the view of specificity of open pit manufacturing.

Не потребує доказів те, що інноваційна діяльність у ринкових умовах господарювання і конкуренції є пріоритетом економічного розвитку будь-якого підприємства. Саме з цього витікає необхідність зростання інноваційної активності на гірничо-збагачувальних комбінатах країни.

Конкурентоспроможне економічне зростання комбінату в цілому і його структурних одиниць (у тому числі залізрудного кар'єру) базується на впровадженні техніко-технологічних і організаційно-соціальних інновацій у виробництво.

У залежності від ринкової кон'юнктури й економічного стану комбінату в його менеджменті існує певний спектр методів впливу на інноваційну діяльність. Серед таких методів ключовим на теперішньому етапі розвитку гірничо-збагачувальних комбінатів є цільове матеріальне стимулювання інноваційної виробництва.

Непідкріпленість техніко-технологічних і організаційно-соціальних інноваційних заходів обґрунтованими матеріальними стимулами для робітників залізрудних кар'єрів суттєво знижує, а іноді й зовсім нейтралізує потенціальний ефект від нововведень.

Завдання полягає в тому, щоб з урахуванням особливостей залізрудного виробництва розробити методику матеріального стимулювання інноваційного розвитку залізрудного кар'єру, що суттєво активізує процес його інновацізації.

Роль інновацізації в розвитку підприємств є об'єктом дослідження багатьох українських та закордонних економістів [1 – 7]. Так, дане питання добре показано в конкретних цифрах у роботі [5, с. 102]. "Інноваційна діяльність підприємств, – відмічає автор, – має істотний вплив на кінцеві результати їх господарювання. Завдяки їй зростає обсяг виробництва та реалізації, підвищується прибутковість, конкурентоспроможність, а також прискорюється забезпечення ринку якісно новими видами продукції. Як показало обстеження, понад 90% промислових підприємств, що впроваджували інновації, змогли отримати приріст продукції, підвищити її конкурентоспроможність і розширити ринки збуту, 55% – замінити застарілу продукцію новими видами, понад 40% – знизити матеріаломісткість та енергомісткість продукції, 32% – впровадити нові технології, спрямовані на охорону довкілля" [5, с. 102]. Усі відмічені вище інноваційні напрямки підвищення економічної ефективності виробництва, включаючи екологічний аспект, безумовно, підходять і для залізрудних кар'єрів гірничо-збагачувальних комбінатів. Інші вчені вивчають питання матеріального стимулювання працівників за результати діяльності підприємства. Однак питання мотивації й стимулювання інноваційного розвитку залізрудних підприємств та їх структурних підрозділів є недостатньо вивченим і потребує розробки відповідної методики та інструментарію.

Тому вирішенню перелічених проблем буде присвячено дану статтю.

Стимулювання інновацізації кар'єрного виробництва повинно відповідати інтересам власників комбінату, враховувати інвестиційні можливості перспективного й поточного розвитку підприємства в цілому і його структурних підрозділів (у нашому випадку це стосується залізрудних кар'єрів) та забезпечувати необхідне зростання економічної ефективності в контексті поставленої мети і завдань інновацізації залізрудного виробництва.

Система матеріального стимулювання – це ключовий елемент організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком залізрудних кар'єрів, що входить в економічний блок даного механізму. На рисунку подано механізм матеріального стимулювання процесу інновацізації на залізрудних кар'єрах гірничо-збагачувальних комбінатів. Даний механізм розкриває загальні основи економічних стимулів і мотивів відносно забезпечення інноваційного розвитку залізрудних кар'єрів та дозволяє сформулювати основні складові й етапи методики матеріального стимулювання інновацізації даного структурного підрозділу (методику стимулювання інноваційної активності).